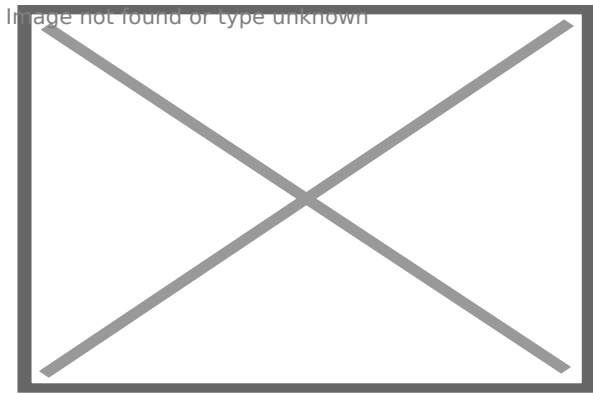

Dr hab. Urszula Sowina, prof IAEPAN

dr hab. Urszula Sowina (Sowa), profesor Instytutu Archeologii i Etnologii PAN

Centre for History of Medieval and Modern Material Culture

usowina@wp.pl

ORCID iD icon <https://orcid.org/0000-0002-0281-2198>

Research interests:

History and archaeology of European (including Polish) cities in the Middle Ages and at the threshold of modernity (municipal court books as basic source of research on cities) – Sociotopography – Material culture – City water management: water supply, water distribution and the disposal of used water – urban economy as presented in Cracow bills from the 14th to the 16th century – Private law; inheriting in chartered cities. – Last wills and inventories of movable properties of Cracow burghers as sources of research on a burgher family (including artisanal families) and its property. – Historical Atlas of Polish Towns: Kalisz.

Selected bibliography:

Books:

- Sowina U. (2016). Water, Towns and People. Polish Lands against a European Background until the Mid-16th Century. Frankfurt am Main: Peter Lang Edition, p. 529 + ill.
- Sowina U. (2009). Woda i ludzie w mieście późnośredniowiecznym i wczesnonowożytnym. Ziemie polskie z Europą w tle. Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN, s. 488 + 22 ilustracje kolorowe + plan kolorowy pod opaską + streszczenie ang.
- Sowina U. (1991). Sieradz. Układ przestrzenny i społeczeństwo miasta w XV-XVI wieku. Warszawa-Sieradz: Instytut Historii Kultury Materialnej PAN, s. 237 + plany + il.

Articles:

- M. Wardas-Lasoń, E. Dubis, Ł. Majchrzak, B. Dąbrowski, W. Tabaszewski, T. Sokołowski, U. Sowina. (2015). Analiza geochemiczna elementów podłoża placu Szczepańskiego, Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Kraków, 27-34.
- Sowina U. (2013). Medieval Towns as a Research Problem in Polish Historiography over the Past Two Decades. Documenta Pragensia, 32 (1): O. Fejtová, M. Hrubá et al. (red.), Städte im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit als Forschungsthema in den letzten zwanzig Jahren, 495-511. Praha: Archiv hlavního města Prahy.
- Sowina U. (2013). Z badań historycznych i archeologicznych nad późnośredniowiecznym i wczesnonowożytnym Sieradzem, in: Sieradzki Rocznik Muzealny 14: J. Kowalski (red.), Stary Sieradz na tle badań archeologicznych i historycznych (25-34). Sieradz: Muzeum Okręgowe w Sieradzu.
- Sowina U. (2011). [Kanały wód odpływowych w późnośredniowiecznym Krakowie](#), in: Wratislavia Antiqua 13: S. Krabath, J. Piekalski, K. Wachowski (red.), Ulica, plac i cmentarz w publicznej przestrzeni średniowiecznego i wczesnonowożytnego miasta Europy Środkowej, (269-274). Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, Instytut Archeologii.
- Sowina U. (2011). Ze studiów nad dochodami i wydatkami na studnie i wodociągi Krakowa w XIV-XVI w., Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych, 70, 79-88.
- Sowina U. (2011). Water Supply of the Late-Medieval and Early-Modern Town in the Polish Lands, Fasciculi Archaeologiae Historicae 24: Water and Man in Past Centuries, 11-18.
- Sowina U. (2010). Ze studiów nad standardem życia patrycjuszy krakowskich w późnym średniowieczu, Documenta Pragensia 28: O. Fejtová, V. Ledvinka a J. Pešek (red.), Život pražských paláců. Šlechtické paláce jako součást městského

organizmu od średowieku na prąg moderní doby, 371-388. Praha: Archiv hlavního města Prahy.

- Sowina U. (2010). Testamenty krakowskie z przełomu średniowiecza i nowożytności wobec zasad dziedziczenia według prawa magdeburskiego, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 58 (2), 185-189.
- Sowina U., Mª Isabel del Val Valdivieso (2008). L'eau dans les villes de Castille et de Pologne au Moyen Âge, *Histoire Urbaine*, n° 22, Juin/Août 2008: L'eau en ville, 115-140. Société Française d'Histoire Urbaine, Maison des Sciences de l'Homme.
- Sowina U. (2005). Zanieczyszczenie wód w miastach średniowiecznych i wczesnonowożytnych, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 53(3-4), 319-330.
- Sowina U. (2005). Zaopatrzenie miast w wodę w XV-XVI wieku. Wybrane problemy. *Documenta Pragensia* 24: O. Fejtova, V. Ledvinka a J. Pešek (red.), *Město a voda. Praha, město u vody*, 291-316. Praha: Archiv hlavního města Prahy.
- Sowina U. (2001). De l'eau pour la ville: Le Livre des Fontaines de J. Le Lieur (Rouen 1524-1525), *Etudes Normandes*, n° 2-2001, 24-36. Rouen: Université de Rouen.
- Sowina U. (1999). Spotkanie u studni w późnośredniowiecznym mieście, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 47(1-2), 27-38.
- Sowina U. (1998). Budowniczkowie wodociągów w miastach polskich w XV-XVI wieku, *Archaeologia Historica Polona*, 7, 139-156 [Sowina U. (1998) Les maîtres fontainiers dans les villes de Pologne du Bas Moyen Age et au début de l'époque moderne - experts étrangers ou spécialistes polonais ? *Quaestiones Medii Aevii Novae*, 3, 205-220.]
- Sowina U. (1997). Budowniczkowie najstarszych wodociągów sandomierskich, *Zeszyty Sandomierskie*, 4(7), 2-5.
- Sowina U. (1995) Średniowieczna działka miejska w świetle źródeł pisanych. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 43(3), 323-331.
- [rec.] Sowina U. (1995). „Roman Czaja, Socjotopografia miasta Elbląga w średniowieczu, Toruń 1992, ss. 191, plany”. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 43(2), 267-279.
- Sowina U. (1991). Najstarsze sieradzkie testamenty mieszczańskie z początku XVI wieku. Analiza źródłoznawcza, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*, 39(1), 3-25 [Sowina U. (1993). Testaments of the burghers from Sieradz 1500-1538, *Acta Poloniae Historica*, 67, 47-77 + appendix.]
- Łydowska-Sowina U. (1980). Ludowe obrzędy i zwyczaje świąteczne w świetle średniowiecznych kazań i statutów synodalnych, *Etnografia Polska*, 24(2), 159-171.

Chapters in edited volumes:

- Sowina U. (2018). Water management in Polish Towns (13th – 16th centuries), in: G. Nigro (ed.), *Gestione dell'Acqua in Europa (XII-XVIII secc.) Selezione di ricerche/ Water management in Europe (12th – 18th centuries). Selection of essays (81-100)*. Fondazione Istituto Internazionale di Storia Economica "F. Datini", Prato, Serie II – Atti delle "Settimane di Studi" e altri Convegni 49. Firenze: Firenze University Press. Università degli Studi di Firenze.
- Sowina U. (2018). Women's economic activity in Polish Towns at the Turn of the Middle Ages and the Early Modern Time, in: H.À. Solórzano Telechea, A. Sousa Melo (eds.), *Trabajar en la ciudad medieval europea (471-486)*. Logroño: Instituto de Estudios Riojanos.
- Sowina U. (2018). Badania nad życiem codziennym średniowiecznych miast, in: J. Flaszka, K. Polek (red.), *VARIA HISTORIAE. Wybrane aspekty z dziejów i kultury średniowiecza (89-96)*. Bochnia: Muzeum im. Stanisława Fischera w Bochni.
- Sowina U., Kulczykowski W. (2018). The first urban water supply systems in the State of the Teutonic Knights: the transfer of hydrotechnical knowledge, in: A. Girsztowt, P. Kitowski, A. Gierszewski (eds.), *Origines et Mutationes. Transfer – Exchange – Power (51-61)*. Kraków: Libron.
- Sowina U., Związek T., Panecki T. (2017), *Kalisz w połowie XVI wieku (plani tekst): cz. 1: plan: Kalisz w połowie XVI wieku; cz. 2 (313-332 – tekst (90% - U. Sowina), in: H. Rutkowski, M. Słoń, K. Chłapowski (red.), Wielkopolska w drugiej połowie XVI wieku, Atlas Historyczny Polski, Mapy szczegółowe XVI wieku, 4.cz. I: Mapy, Plany, cz. II: Komentarz, Indeksy, Warszawa: Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk.*
- Sowina U. (2017). Spaces of Communication: Patterns in Polish Towns at the Turn of the Middle Ages and the Early Modern Times, in: Y. Kleinmann, J. Heyde, et al. (eds.), *Imaginations and Configurations of Polish Society from the Middle Ages through the Twentieth Century (54-65)*. Göttingen: Wallstein Verlag.
- Sowina U. (2016). Ubiór mieszczanek krakowskich w świetle inwentarzy rzeczy z przełomu średniowiecza i nowożytności, in: E. Wólkiewicz, M. Saczyńska, M.R. Pauk (red.), *Habitus facit hominem. Społeczne funkcje ubioru w średniowieczu i w epoce nowożytnej (163-177)*. Warszawa: Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, Instytut Archeologii i Etnologii PAN.
- Sowina U. (2016). Kraków wobec zarazy z 1543 roku w świetle rachunków miejskich, in: K. Polek, Ł. T. Sroka (red.), *Epidemie w dziejach Europy. Konsekwencje społeczne, gospodarcze i kulturowe (169-184)*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.
- Sowina U. (2016). [Gospodarowanie wodą w Krakowie a źródła jej zanieczyszczeń na przełomie średniowiecza i nowożytności](#), in: *Nawarstwienia historyczne Miast Europy Środkowej (607-614)*. Kraków: Wydawnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej

im. S. Staszica w Krakowie.

- Sowina U. (2015). The Relations of the Town of Kraków and Its Patriciate with the Ruler and the Wawel Court from the 13th Century to the First Half of the 16th Century, in: *Studies in European Urban History (SEUH) 35*: L. Courbon, D. Menjot (red.), *La cour et la ville dans l'Europe du Moyen Âge et des Temps Modernes* (225-236). Turnhout: Brepols.
- Sowina U. (2015). Rzeka i miasto w późnym średniowieczu i we wczesnej nowożytności, in: Sławomir Moździoch, Krystian Chrzan (red.), *Orzece i wodzie w życiu codziennym człowieka średniowiecza(143-153)*. Wrocław: Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Ośrodek Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza.
- Sowina U. (2014). Dziecko w rodzinie krakowskiej na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych w świetle testamentów, in: B. Popiołek, A. Chłosta-Sikorska, M. Gadocha (red.), *W kręgu rodziny epok dawnych. Dzieciństwo* (47- 55). Kraków: Polskie Towarzystwo Historyczne. Instytut Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Wydawnictwo DiG.
- Sowina U. (2013). Ze studiów nad zaopatrzeniem w wodę późnośredniowiecznego i wczesnonowożytnego Kalisza, in: T. Baranowski, A. Buko (red.), *Kalisz na przestrzeni wieków. Konferencja Naukowa w ramach obchodów Jubileuszu 18,5 wieku Kalisza* (213-223). Kalisz: Instytut Archeologii i Etnologii. Miasto Kalisz.
- Baranowski T., Sowina U., Ziąbka L., Żukowski R., (2012) Late Mediaeval City of Kalisz Water Supply: Evidence of Archaeological Data and Written Sources, in: Marta Żuchowska (ed.), *The Archaeology of Water Supply, BAR International Series 2414: Archaeology of Water Installations* (99-108). Oxford.
- Sowina U. (2012). Studnie w przestrzeni intra muros późnośredniowiecznego Krakowa, in: M. Wardas-Lasoń (red.), in: *Nawarstwienia historyczne miast* (117-128). Kraków: Wydawnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica w Krakowie.
- Sowina U. (2011). Zaopatrzenie Radomia w wodę w późnym średniowieczu i we wczesnej nowożytności. Problemy i możliwości badawcze - głos historyka, in: Radom: Korzenie miasta i regionu. T. 2: A. Buko, D. Główka, M. Trzeciecki (red.), *Radomski zespół osadniczy w dolinie rzeki Mlecznej, Wyniki badań interdyscyplinarnych 2010 r.*, (189-201). Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN.
- Sowina U., Pacuski K., (2011). Testamenty mieszczan krakowskich jako źródła do badań nad stronami rodzinnymi imigrantów w krakowskiej elicie władzy (przykład Jana z Reguła na Mazowszu), in: Z. Noga(red.), *Elita władzy miasta Krakowa i jej związki z miastami Europy w średniowieczu i epoce nowożytnej (do połowy XVII wieku)*. Zbiór studiów (433-446). Kraków: Uniwersytet Pedagogiczny.

- Sowina U. (2010). Z dziejów mieszczańskich majątków Krakowa w I połowie XVI wieku: Piotr Wedelicjusz i krakowski rynek matrymonialny, in: M.R. Pauk, M. Saczyńska(red.), Dom, majątek, klient, sługa. Manifestacja pozycji elit w przestrzeni materialnej i społecznej Europy (XIII-XIX w.) (161-178). Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN.
- Słoń M., Sowina U. (2010). „Die Badstube des Heilig-Geist-Spitals zu Breslau”, in: M. Scheutz, A. Sommerlechner, H. Weigl, A.S. Weiss (Hrsg.), Quellen zur europäischen Spitalgeschichte in Mittelalter und Früher Neuzeit (563-580). Wien: Böhlau Verlag.
- Sowina U. (2006). Espace urbain des villes polonaises au bas Moyen Age à la lumière des recherches sociotopographiques, in: B. Arízaga Bolumburu, J.Á. Solórzano Telechea (eds.), El espacio urbano en la Europa medieval.. Encuentros Internacionales del medievo 2005, Nájera (345-372). Logroño: Instituto de Estudios Riojanos.
- Sowina U. (2006). L'eau comme propriété. Contribution aux études sur le contrôle des eaux dans les villes polonaises aux XVe-XVIe siècles, in: M. Isabel del Val Valdivieso (ed.), Vivir del agua en las ciudades medievales (37-49). Valladolid: Universidad de Valladolid.
- Sowina U. (2006). Testamenty mieszczan krakowskich o przekazywaniu majątku w późnym średniowieczu i we wczesnej nowożytności, in: M. Nodl (ed.), Sociální svět středověkého města. Colloquia mediaevalia Pragensia 5, (173-183). Praha: Centrum medievistických studií.
- Sowina U. (2006). Kilka uwag o późnośredniowiecznych inwentarzach rzeczy w najstarszych zachowanych krakowskich księgach wójtowskich, in: M. Młynarska-Kaletynowa i J. Kruppé (red.), O rzeczach minionych. Scripta rerum historicarum Annae Rutkowska-Płachcińska oblata. Studia i Materiały z Historii Kultury Materialnej 71 (311-318). Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN.
- Sowina U. (2006). Bibliografia prac prof. dr hab. Anny Rutkowskiej-Płachcińskiej za lata 1950-2002, in: M. Młynarska-Kaletynowa i J. Kruppé (red.), O rzeczach minionych. Scripta rerum historicarum Annae Rutkowska-Płachcińska oblata. Studia i Materiały z Historii Kultury Materialnej 71 (15-20). Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN.
- Manikowska H., Sowina U. (2006). Chapter 10: Poland, in: Richard Roger and Denis Menjot(eds.), Teaching Urban History in Europe (99-104). Leicester: Leicester University.
- Sowina U. (2004). Średniowieczny dom mieszczański. Niektóre problemy badawcze in: B. Gediga (red.), Dom w mieście średniowiecznym i nowożytnym (9-31). Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Sowina U. (2003). L'usage du cuir dans la vie quotidienne des villes polonaises au bas Moyen Âge et au début de l'Époque moderne, in: R. Córdoba de la Llave (ed.),

Mil años de trabajo del cuero (231-254). Cordoba: Ediciones Litopress.

- Sowina U. (2002). Testament pewnego kmiecia. Przyczynek do badań nad relacjami międzystanowymi w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności, in: Civitas et villa. Miasto i wieś w średniowiecznej Europie Środkowej (209-214). Wrocław-Praha: Instytut Archeologii i Etnologii PAN. Archologický Ústav Akademie Věd České Republiky.
- Sowina U. (2002) Wdowy i sieroty w świetle prawa w miastach Korony w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności, in: M. Dąbrowska, A. Klonder (red.) Od narodzin do wieku dojrzałego. Dzieci i młodzież w Polsce, 1: Od średniowiecza do wieku XVIII (15-28). Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN.
- Sowina U. (2002). Les dispositifs d'évacuation des eaux dans les villes polonaises aux XVe-XVIe siècles: archives et archéologie, in: L. Hilaire-Perez, D. Massounie, V. Serna (eds.), Archives, objets et images des constructions de l'eau du Moyen Âge à l'ère industrielle (283-297). Cahiers d'histoire et de philosophie des sciences, n° 51, Lyon: ENS Editions.
- Sowina U. (2002). Le cuir dans les testaments des bourgeois cracoviens aux XVe-XVIe., in: F. Audoin-Rouzeau, S. Beyries (eds.) Actes des XXII Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes : Le travail du cuir de la Préhistoire à nos jours. Actes des Rencontres 18-20 octobre 2001 (425-436). Antibes: Centre d'études Préhistoire, Antiquité, Moyen Âge (CNRS et Université de Nice-Sophia Antipolis). Antibes: Éditions APDCA.
- Sowina U. (2002). Les eaux qui charrient la mort et les désastres: inondations et pollution des eaux dans les villes polonaises aux XVème et XVIème siècles, in: G. Massard-Guilbaud, H. Platt, D. Schott (eds.), Cities and catastrophes (43-62), Frankfurt am Main-Berlin-Bern: Peter Lang.
- Sowina U. (2000). Woda dla miasta: Jacques Le Lieur, „Livre des Fontaines de Rouen 1524-1525”, in: H. Manikowska, A. Bartoszewicz, W. Fałkowski (red.), Aetas media aetas moderna (prace ofiarowane prof. H. Samsonowiczowi, (94-110). Warszawa: Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego (wersja francuskojęzyczna: De l'eau pour la ville: Le Livre des Fontaines de J. Le Lieur (Rouen 1524-1525), Etudes Normandes, Université de Rouen, n° 2-2001, 24-36 - por. wyżej w: artykuły w czasopismach)
- Sowina U. (1999). Kobieta w przestrzeni miejskiej w Polsce późnego średniowiecza i początków nowożytności. Niektóre problemy badawcze, in: XVI Powszechny Zjazd Historyków Polskich. Pamiętniki, t. 3 (4), Wrocław, 263-276.
- Sowina U. (1998). L'eau et les nouveautés techniques dans l'espace urbain et suburbain au Moyen Age, in: P. Beck (red.), L'innovation technique au Moyen Age, Actes du VIe Congrès International d'archéologie médiévale (81-87), Paris: Éditions Errance.

- Sowina U. (1996). Sąsiedztwo a infrastruktura miejska w XV-XVI w. Przyczynek do badań nad rolą wody w przestrzeni sąsiedzkiej, in: Studia Polonica Historiae Urbanae, t. I: A. Czacharowski (red.), Studia nad dziejami miast i mieszczaństwa w średniowieczu (219-227). Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Sowina U., Chynczewska-Hennel T. (1996). La frontière pour les villes polonaises (XIIIe-XVIIe siècles. Menace ou chance? in: D. Menjot (red.), Les villes frontière (Moyen Âge-Époque moderne) (113-126). Paris – Montréal: L'Harmattan.
- Łydowska-Sowina U. (1989). Ruch kredytowy w późnośredniowiecznym Sieradzu - pożyczki pieniężne. in: Z. Kamieńska, M. Dembińska (red.), Szkice z dziejów materialnego bytowania społeczeństwa polskiego, Studia i Materiały z Historii Kultury Materialnej, 61, (119-135). Wrocław-Warszawa-Kraków: Instytut Historii Kultury Materialnej PAN.

Metryczka

Opublikował w BIP:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	29.06.2020 09:06
Ostatnio zaktualizował:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data ostatniej aktualizacji:	19.12.2020 17:12
Liczba wyświetleń:	12